

سرشناسه	:	داودی، خسرو، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	بسته مدیریت کلاسی، کتاب کار و تمرین ریاضی اول دبستان.
مشخصات نشر	:	تهران: مرآت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۱۰۸ ص: مصور (رنگی).
شابک	:	978-600-7541-47-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپای مختصر
یادداشت	:	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شناسه افزوده	:	محمدنادرخانی، شفیقه، ۱۳۵۵ -
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۶۶۹۳۷

بسته مدیریت کلاسی	کتاب کار و تمرین ریاضی اول دبستان
ناشر	مرآت
دبیر و طراح مجموعه	محرم نقی زاده
مؤلفین	خسرو داودی، شفیقه محمدنادرخانی
مسئول اجرایی تولید محتوا:	سارا نوری
دستیار علمی	مونتهوازی
تایپ و صفحه آرایی	رقیه احمدی
تصویرسازی و طراحی جلد:	سمانه عظیم، مریم گوماریان
ناظر چاپ	علی مسبوق
لیتوگرافی	اندیشه برتر
چاپ و صحافی	اندیشه برتر
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۴
تیراژ	۱۲۵۰۰
قیمت	۱۲۵,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی مرآت	آدرس: تهران، خیابان کریمخان زند، ابتدای خردمند شمالی، ساختمان شماره ۸۰
تلفن: ۰۲۱ - ۸۵۶۷۰	پیامک: ۰۲۱۸۵۶۷۰
	پایگاه اینترنتی: www.meraat.ir

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی برداری یا نقل مطالب بدون اجازه کتبی ناشر پیگرد قانونی دارد.

مقدمه ناشر	سه
مقدمه مؤلف	چهار
هفته آموزشی ۱	شمردن، مقایسه کردن، تشخیص الگو..... ۹
هفته آموزشی ۲	تشخیص تعداد کم تر از ۴ بدون شمردن، عدد قبلی و بعدی..... ۱۲
هفته آموزشی ۳	کار با انگشتان دو دست، اضافه کردن دو شیء به اشیاء دیگر، ساخت کل با اجزای داده شده..... ۱۵
هفته آموزشی ۴	اشکال هندسی، استفاده از ابزار و آشنایی با چوب خط، مفهوم جمع، کار با شابلون..... ۱۹
هفته آموزشی ۵	مفهوم جمع و تفریق، رسم شکل های هندسی..... ۲۳
هفته آموزشی ۶	جمع و تفریق، عدد اصلی یک مجموعه، داستان سازی، تقارن..... ۲۷
هفته آموزشی ۷	آشنایی با نماد ۱ و ۲..... ۳۱
هفته آموزشی ۸	آشنایی با نماد ۳ و ۴، مسئله سازی با استفاده از یک تصویر..... ۳۵
هفته آموزشی ۹	آشنایی با نماد ۵ و ۶، شکل های متقارن، نمایش تصویری عمل جمع و تفریق..... ۳۹
هفته آموزشی ۱۰	آشنایی با نماد ۶ و ۷، عددهای بیش تر از ۵، خط تقارن، مفهوم کم تر و بیش تر..... ۴۳
هفته آموزشی ۱۱	تساوی، آشنایی با نماد =..... ۴۷
هفته آموزشی ۱۲	نماد کم تر و بیش تر، آشنایی با نماد < و >، مقایسه ی عددها از طریق نمایش ستونی، مقایسه ی طول با واحدهای مختلف..... ۵۱
هفته آموزشی ۱۳	آشنایی با نماد جمع، عبارت جمع، آشنایی با نماد +، ترکیب های دوتایی اعداد ۱ تا ۱۰..... ۵۵
هفته آموزشی ۱۴	آشنایی با نماد تفریق، عبارت تفریق، راهبرد رسم شکل در حل مسئله، جمع سه عدد، اندازه ی تقریبی..... ۶۱
هفته آموزشی ۱۵	آشنایی با دسته بندی، دسته های ده تایی، جدول ارزش مکانی و اعداد دو رقمی، راهبرد حدس و آزمایش در حل مسئله..... ۶۴
هفته آموزشی ۱۶	شمارش اعداد کم تر از ۲۰، نوشتن اعداد ۱۱ تا ۱۹ با رقم، محور اعداد، حاصل جمع کم تر از ۱۵..... ۶۷
هفته آموزشی ۱۷	جمع بیش تر از دو عدد با هم، نشان دادن جمع و تفریق روی محور، ترکیب اعداد، مقایسه عبارت های عددی..... ۷۱
هفته آموزشی ۱۸	رابطه ی الگوهای عددی و هندسی، جمع دو عدد با حاصل کم تر از بیست، شمارش مستقیم دوتایی، سه تایی و چهار تایی..... ۷۵
هفته آموزشی ۱۹	مضرب های عدد ۱۰ و جمع آنها، حل مسائل کلامی با راهبرد رسم شکل و محور اعداد، شمارش مستقیم و معکوس ده تایی، تقارن عمودی و افقی..... ۷۹
هفته آموزشی ۲۰	عددهای ۲۰ تا ۹۹، شمارش مستقیم و معکوس پنج تایی، عملیات اعداد ۱۰ تایی و ۵ تایی به صورت ذهنی..... ۸۳
هفته آموزشی ۲۱	جدول ارزش مکانی، جمع ذهنی مضارب ۱۰ و ۵، خواندن ساعت های کامل، نوشتن اعداد یک رقمی به حروف، مقایسه ی طول، حل مسائل کلامی با چوب خط..... ۸۷
هفته آموزشی ۲۲	شمارش مستقیم شش تایی و هفت تایی، تفریق مضارب ۱۰، حل مسئله های دمر حله ای به کمک محور، شمارش معکوس دوتایی، سه تایی، چهار تایی و پنج تایی..... ۹۱
هفته آموزشی ۲۳	شمارش مستقیم هشت تایی و نه تایی، نوشتن اعداد دورقمی به حروف، کار با ماشین حساب، جمع مضارب ۱۰ و یک عدد یک رقمی، دنبال کردن یک دستور العمل..... ۹۵
هفته آموزشی ۲۴	ساعت تقریبی، استفاده از جمع و تفریق در مسئله ها، خرد کردن مسئله ها به مسئله ی کوچک تر، نام شکل های هندسی، شمارش معکوس شش تایی..... ۹۹
هفته آموزشی ۲۵	حل مسئله با استفاده از شکل، تشخیص اطلاعات لازم و کافی در مسئله، معرفی عدد ۱۰۰، شمارش چند تا چند تا به صورت ذهنی، شمارش معکوس هشت تایی و نه تایی..... ۱۰۳

باسمه تعالی

بسته آموزشی در اسناد بالادستی چه جایگاهی دارد؟

در اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت کشورمان در چند سال اخیر، حول موضوع تأثیر به کارگیری بسته‌های آموزشی در افزایش کیفیت آموزش در مدرسه، تأکید زیادی شده است. برای آشنایی با این جایگاه، به دو راهکار زیر از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش می‌توان اشاره کرد:

راهکار ۳-۹- توسعه مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی در انجام امور مربوط به تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی در چارچوب سیاست‌های آموزشی و پرورش با تأکید بر سیاست تولید بسته‌های آموزشی و سیاست چندتألیفی در کتاب‌های درسی.
راهکار ۹-۲۱- حاکمیت برنامه‌محوری به جای کتاب‌محوری و تولید بسته آموزشی در برنامه‌های درسی با رعایت اصل معلم‌محوری.

بسته مدیریت کلاسی چیست؟

«بسته مدیریت کلاسی» به عنوان یک بسته آموزشی شامل طرح درس، کاربرگ، کتاب کار و تمرین، محتوای دیجیتال و آزمون‌های پیشرفت تحصیلی، مجموعه‌ای همسو از رسانه‌ها و ابزارهای آموزشی را تشکیل می‌دهد که در قالب یک بسته حداقلی تا حداکثری، با رویکرد نگرش سیستمی در فرایند آموزشی مدرسه و در راستای اهداف برنامه درسی، برای پایه‌های مختلف تحصیلی، طراحی و تدوین شده است. منظور از رویکرد سیستمی در مدارس، تدوین «اهداف قصد شده» در قالب طرح درس، تسهیل «اهداف اجرا شده» در قالب ابزارهای آموزشی «بسته مدیریت کلاسی» و ارزیابی از «اهداف کسب شده» در قالب آزمون‌های پیشرفت تحصیلی و بازخوردهایی است که با برگزاری این آزمون‌ها در اختیار اعضای مدرسه قرار می‌گیرد. در واقع، «بسته مدیریت کلاسی» بستری فراهم می‌سازد تا مدارس برای انتخاب ابزارهای مناسب آموزشی برای استفاده معلم در کلاس درس، آزادی عمل حداکثری در اختیار داشته باشند؛ بنابراین، در قالب این بسته، ابزارهای آموزشی متنوعی طراحی و به مدارس پیشنهاد می‌شود تا مدیران، مسئولان آموزشی و معلمان مدرسه با توجه به نیازهای موجود در مدرسه، ابزار مناسب را برای تحقق اهداف آموزشی خود انتخاب نمایند و با بررسی نتایج کسب شده در آزمون‌ها، از اثربخشی ابزارهای به کار گرفته شده در کلاس‌های درس، آگاهی پیدا کنند. (برای آشنایی بیشتر با «بسته مدیریت کلاسی» به کتاب مرجع خانواده و یا سایت meraai.ir مراجعه نمایید).

کتاب کار و تمرین چیست؟

کتاب کار و تمرین، محتوایی متنوع و حداکثری است که در قالب تکلیف، تمرین و فعالیت، فرایند یادگیری دانش‌آموز در بیرون از کلاس درس را عمق و توسعه می‌دهد. کتاب کار و تمرین، در جایگاه یک کتاب تکلیف، فرصت خلق موقعیت‌های یادگیری را در خانه دانش‌آموز فراهم می‌کند. دانش‌آموز به کمک کتاب کار و تمرین می‌تواند کلیدواژه‌ها و مفاهیم کتاب درسی را عمق بیشتری دهد و ورزیدگی بیشتری در آن کسب کند.

از جمله ویژگی‌های این کتاب به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

- تمرین‌ها و فعالیت‌های کتاب کار و تمرین، ادامه منطقی تمرین‌ها و فعالیت‌های کاربرگ بر اساس حیطه‌های محتوایی کتاب درسی است.
- کتاب کار و تمرین از طریق آرایه تمرین‌های متنوع و متناسب با سطوح مختلف حیطه محتوایی و شناختی به تعمیق یادگیری و تقویت آموخته‌ها در ذهن دانش‌آموز کمک می‌کند.
- کتاب کار و تمرین با حاشیه‌های مرتبط و جذاب تلاش دارد پلی بین مفاهیم کتاب و پیرامون دانش‌آموز برقرار نماید.
- کتاب کار و تمرین، از پیش‌دانسته‌ها و پیش‌آموخته‌های دانش‌آموز، برای ساخت دانش جدید بهره می‌گیرد.

کتاب کار و تمرین چگونه طراحی شده است؟

کتاب کار و تمرین، میدان اندیشه و عمل است. طراحی این کتاب به گونه‌ای صورت گرفته تا فعالیت‌ها در کنار تمرین‌ها قرار گیرند و تمرین‌ها، فعالیت‌های مختلف را پشتیبانی کنند. در طراحی کتاب کار و تمرین تلاش شده است تا دانش‌آموز با پاسخ‌گویی به فعالیت‌های متنوع و تمرین‌های گوناگون، در قالب یک کتاب، کار و تمرین را در کنار یکدیگر تجربه کند و با کمک سایر اجزای «بسته مدیریت کلاسی» کیفیت یادگیری، خویش را ارتقا بخشد.

باید توجه داشت که تنوع و کثرت سؤال‌ها در کتاب کار و تمرین، به معنای اجبار معلم برای پرداختن به تمامی این سؤال‌ها در کلاس درس نیست. گاهی اوقات اولیای دانش‌آموزان این گونه تصور می‌کنند که معلم خوب، معلمی است که تمام سؤال‌های کتاب کار و تمرین را در کلاس حل کند، در صورتی که حتی طراحان «بسته مدیریت کلاسی» نیز در تألیف کتاب کار و تمرین چنین هدفی را دنبال نمی‌کنند. این معلم است که با توجه به شرایط کلاس درس و پیشنهادهایی که در قالب کتاب معلم «بسته مدیریت کلاسی» ارایه شده است، تشخیص خواهد داد که توجه به کدام سؤال‌ها ضروری است و کدام سؤال‌ها در بهبود وضعیت کلاس تأثیری نخواهند داشت. در این مواقع تأکید بیش از اندازه از جلب اولیا چنان‌که با ایجاد آشفتگی در ذهن دانش‌آموز و به وجود آوردن چندبرنامگی در تدریس معلم، بر وضعیت تحصیلی دانش‌آموز تأثیر منفی گذارد نتیجه دیگری به بار نمی‌آورد.

از جمله اهداف طراحی کتاب کار و تمرین «بسته مدیریت کلاسی» بهبود فرایند یاددهی-یادگیری توسط معلم است. زمانی می‌توان از بهبود فرایند یاددهی-یادگیری سخن به زبان آورد که بتوان ابزار مناسب را به شیوه‌ای مؤثر به کار گرفت. شاید بهترین مرجع در مورد چگونگی استفاده مؤثر از کتاب کار و تمرین، معلمانی باشند که از این ابزار «بسته مدیریت کلاسی» استفاده و متناسب با ویژگی‌های مختلف دانش‌آموزان و نحوه تدریس خود، کارکرد جدیدی برای این ابزار آموزشی تعریف کرده‌اند. به همین منظور، بخش ویژه‌ای در پایگاه اینترنتی مرآت، پیش‌بینی شده که معلمان محترم می‌توانند علاوه بر ارتباط دوسویه با دپارتمان علمی درس مربوطه، تجربه و یا پیشنهاد موردنظر خود را در استفاده از «بسته مدیریت کلاسی» را با ذکر نام و مشخصات در این قسمت، ثبت کنند. بخشی از این تجربیات که موضوعات کلیدی در دستیابی به تدریسی مؤثر و موفق را شامل می‌شوند، در کتاب معلم «بسته مدیریت کلاسی» به چاپ خواهد رسید.

این کتاب در طرح سلمان خانجی دفتر تکنولوژی و انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش مورد تأیید قرار گرفته است.

مقدمه مؤلف

باسمه تعالی

در برنامه‌های جدید درسی که مبتنی بر برنامه درس ملی کشور است، علاوه بر به‌روز رسانی محتوا، بر روش‌های تدریس و شیوه‌های ارزشیابی برنامه محوری به جای کتاب محوری تأکید شده است.

در این حالت کتاب درسی یک رسانه است و برنامه درسی با هم‌افزایی سایر رسانه‌های مکمل از جمله کتاب کاربرگ، کتاب کار و تمرین و کتاب معلم کامل می‌شود. در این راستا «بسته آموزشی مدیریت کلاسی» که توسط مرکز نوآوری‌های آموزشی مرآت تولید شده است، تلاش دارد تا برنامه‌ی درسی را تکمیل کند و معلم را در ارائه بهتر و با کیفیت‌تر آموزش یاری دهد. کتاب کاربرگ و کتاب کار و تمرین ریاضی نیز عنوان بخشی از این بسته آموزشی، کامل‌کننده فرایند آموزش کتاب درسی است. کتاب حاضر چند ویژگی بارز دارد که آن را از سایر کتاب‌های موجود در بازار کتاب، متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها عبارتند از:

- رنگی بودن کتاب‌ها و توجه به ویژگی‌های بصری، استفاده از تصاویر تولیدی و صفحه‌آرایی متناسب سن دانش‌آموز با توجه به سفیدخوانی
- حجم متناسب با تعداد تمرین‌های محدود به طوری که در یک سال تحصیلی قابل استفاده باشد
- پرهیز از کلیشه‌سازی و تکرار تمرین‌های مشابه
- هم‌سویی با برنامه‌ی درسی و وفادار بودن به محتوای کتاب درسی
- خلاقیت و تنوع در ارائه تمرین‌ها در چارچوب برنامه درسی و متناسب با رشد ذهنی دانش‌آموز
- توجه به طیف وسیعی از دانش‌آموزان با طرح تمرین‌ها و سؤال‌های متنوع در سطوح مختلف

در پایان لازم می‌دانیم از مؤلفان محترم کتاب‌های بسته آموزشی ریاضی و دبستان‌دو کاران مؤسسه مرآت قدردانی از معلمان محترمی که با ارائه نظرات خود باعث ارتقاء کیفیت می‌شوند، تشکر کنیم. امیدواریم این کتاب به دانش‌آموزان در یادگیری درس ریاضی کمک کند.

موفق و پیروز باشید
دپارتمان علمی ریاضی